

Nader kostprijsonderzoek en herbepaling tarief Thuiswonen+ Noord en Midden Drenthe

28-02-2020

Madelon Wind en Niels Uenk

Aanleiding

Vanwege het aflopen van de huidige contracten op 31 december 2019, hebben de gemeenten in de regio Noord-Midden Drenthe op 8 juli 2019 vier aanbestedingen in de markt gezet. De standaardtarieven zijn tot stand gekomen middels een kostprijsonderzoek. Cosis heeft een kort geding tegen de gemeentes aangespannen waarin onder andere de totstandkoming van tarieven ter discussie is gesteld. Zorgaanbieders Lentis en Dignis hebben zich bij Cosis aangesloten. In de uitspraak van het kort geding oordeelt de rechter dat een nader kostprijsonderzoek moet plaatsvinden, waarbij met name het bepalen van de overhead extra aandacht verdient.

Aanbesteding Begeleiding

Eén van de vier aanbestedingen betreft Beschermd wonen en Thuiswonen+ waarbij voor het product Thuiswonen+ een nadere berekening van het tarief is gevraagd. Thuiswonen+ is een nieuw product, en derhalve is een uitvraag van informatie aan zorgaanbieders over de huidige wijze van levering niet mogelijk. Het betreft ambulante begeleiding op interventieniveau 7, maar wel met wat andere – zwaardere – eisen. Er is geen sprake van verschillende vormen of varianten: de NMD-gemeentes hanteren één vaste maandprijs opgebouwd uit een uurtarief (P-component) en een verwacht aantal uren inzet per maand.

Het oorspronkelijke tarief was opgebouwd uit een uurtarief van € 54,75 en 48,4 uren per maand. Deze uren zijn afgeleid van het aantal uren voor ambulante begeleiding op interventieniveau 7, maar dan met gemiddeld 2 uren per week opgehoogd om enerzijds recht te doen aan een stevigere inzet, en anderzijds ook om te compenseren voor het zwaardere eisenpakket.

Methodiek voor nader kostprijsonderzoek en herberekening tarieven 2019

Voor begeleiding hebben NMD gemeenten in de loop van 2019 zelf een kostprijs-onderzoek uitgevoerd. Hierbij is aan de hand van een rekenmodel kostprijsinformatie uitgevraagd bij zorgaanbieders. Deze brongegevens zijn aan PPRC verstrekt in het kader van het nadere kostprijsonderzoek.

Het doel voor het nadere kostprijsonderzoek voor begeleiding is om tot een zorgvuldige en transparante bepaling van tarieven te komen, conform de eisen die de AMvB reële prijs en de corresponderende bepalingen in de jeugdwet aan gemeenten stellen. Het uitgangspunt is hierbij geweest om zoveel als mogelijk gebruik te maken van informatie die reeds in het kader van deze aanbesteding is verzameld, om zodoende zo min mogelijk extra administratieve lasten voor zorgaanbieders en kosten voor de gemeente te genereren.

PPRC heeft gekeken naar de door NMD-gemeenten reeds verzamelde informatie rondom de kostprijsbepalingen, en komt tot de volgende observaties:

1. De door de gemeenten gehanteerde rekentool zit logisch in elkaar, en de rekentool én de informatie die via deze rekentool is opgehaald is daarmee ook voor het nadere kostprijsonderzoek bruikbaar;
2. De rekentool is in een marktconsultatie toegelicht. Het verloop van de marktconsultatie(s) rondom het kostprijsonderzoek is voor ons niet (eenvoudig) te reconstrueren.

Op basis van bovenstaande is ons oordeel dat voor het nadere kostprijsonderzoek gebruik gemaakt kan worden van de oorspronkelijke rekentool en de door zorgaanbieders daarmee aangeleverde kostprijsinformatie.

PPRC heeft wel een andere methodiek gehanteerd dan de oorspronkelijke, om de aangeleverde informatie te verwerken tot kostprijzen op het prijspeil van 2019. De kostprijsopbouw is gebaseerd op een analyse van de individuele componenten van de kostprijs – en een beschouwing van de door zorgaanbieders aangeleverde gemiddelde waardes hiervoor. Hierbij zijn in beginsel alle waarnemingen meegenomen. Slechts in situaties waarin er sprake is van extreme uitschieters (bijvoorbeeld een zorgaanbieder die het percentage ORT opgeeft dat twee tot drie keer zo hoog is als het gemiddelde en de mediaan van alle waardes), is een dergelijke uitschieter weggelaten.

Anders dan de NMD-gemeenten is er minder naar ‘benchmark’-data gekeken. Slechts daar waar informatie ontbreekt (niet is uitgevraagd) is aangesloten bij de ervaringen van de gemeente zelf, benchmark-data, en opbrengsten uit de marktconsultaties. De resultaten worden in de volgende sectie samengevat.

Resultaten

De uitkomsten van het nader kostprijsonderzoek worden uitgesplitst in de P-component, de Q-component, en de uiteindelijk resulterende tarieven op het 2019-prijspeil.

P-component

Er is voor thuiswonen+ geen apart uurtarief uitgevraagd bij aanbieders: de gemeenten hebben aangesloten bij het uurtarief voor ambulante begeleiding op interventieniveau 7. PPRC sluit bij deze keuze aan. Er is geen andere data voorhanden, en het betreft een nog niet bestaand product – waarmee het uitvragen van informatie over de huidige dienstverlening voor dit product onmogelijk is.

Voor interventieniveau 7 van ambulante begeleiding is geen aparte functie-mix uitgevraagd bij zorgaanbieders. PPRC heeft deze uitvraag niet opnieuw gedaan, maar is uitgegaan van de functiemix zoals de gemeente deze heeft onderbouwd in de oorspronkelijke bijlage 2 van de aanbesteding. PPRC heeft geconstateerd dat bij elke aanbesteding de door de gemeente berekende salarismixen hoger waren dan door de zorgaanbieders zijn aangeleverd. De aanname is dat de functiemix en het resulterende salarismixniveau voor interventieniveau 7 ook adequaat is. De waardes voor totale niet-productieve tijd en overhead zijn overgenomen van de opgave voor Ambulante begeleiding op IV 4 – 6. Het uurtarief waarmee voor IV7 wordt gerekend, komt daarmee uit op € 61,28 – zie onderbouwing in de tabel hieronder.

Kostenfactoren begeleiding IV 7	Was	Wordt
Brutosalaris	€ 2972,00	€ 2972,00
Bruto-uurloon	€19,05	€ 18,99
Totaal niet productief (incl. ORT)	35,0%	39,45%
Overhead	20,0%	26,61%
Uurtarief	€ 53,06	€ 59,79
Uurtarief incl. risico-opslag a 2,5%	€ 54,75	€ 61,28

Nb. het kleine verschil in bruto-uurloon resulteert uit de omrekening van maand naar uurtarief, waarbij PPRC uitgaat van 1878 uren op jaarbasis.

Q-component

Voor Thuiswonen+ is geen aparte uitvraag gedaan naar het te verwachten aantal uren begeleiding per maand. Het oorspronkelijke aantal uren van 48,4 is afgeleid van het aantal

uren voor ambulante begeleiding (oorspronkelijk bepaald op 39,8 uren per maand). Bij dit aantal werd 2 uur per week extra begeleiding opgeteld (zie motivatie eerder in dit document), en zodoende kwam men uit op 48,4 uren.

Uit de analyse van de door zorgaanbieders opgegeven uren voor Ambulante begeleiding bleek dat het uitgangspunt van 39,8 uren per maand hoger is dan de opgave van zorgaanbieders. Er heeft voor Ambulante begeleiding daarom een bijstelling naar beneden plaats gevonden met 3,8 uren. Omdat de uren voor Thuiswonen+ rechtstreeks zijn afgeleid van de uren voor Ambulante begeleiding op IV7, wordt hier voor Thuiswonen+ dezelfde bijstelling gedaan. Het maandtarief voor Thuiswonen+ wordt derhalve berekend met 44,6 uren per maand (48,4 minus 3,8).

Resulterende tarieven (prijsspeil 2019)

Het resulterende tarief op prijspeil 2019 voor thuiswonen+ is € **2.733,17** (onafgerond). Dit is een verhoging van 3,1% ten opzichte van het door de gemeentes oorspronkelijk gepubliceerde tarief.

Prijsspeil 2020

De tarieven zoals weergegeven in de vorige paragraaf betreffen tarieven op prijspeil 2019. Deze moeten nog worden omgezet naar het prijspeil 2020.

Om de juiste indexatie-factor te berekenen, is vastgesteld in welke mate de salarissen voor elk van de vier relevant geachte cao's stijgen tussen het voormalige prijspeil 2019 en 2020. Hierbij zijn salarisstijgingen die halverwege 2020 ingaan, naar rato verdisconteerd over heel 2020. De resultaten van deze analyse staan in onderstaande tabel. Gemiddeld over alle cao's is sprake van een stijging van 3,29% over geheel 2020.

CAO	stijgingen (tussen eerdere peildatum en eind 2020)	Netto stijging over 2020
GGZ	per okt. 2019 +3% en per aug. 2020 +3%	4,25%
GHZ	per juni 2020 + 3,4%	1,98%
SW	per sept. 2019 +3,25% en per juli 2020 +3,25%	4,88%
VVT	per juni 2020 + 3,5%	2,04%
	gemiddeld	3,29%

Het 2019 tarief wordt verhoogd met 3,29%. Daarmee komt het tarief voor prijspeil 2020 op:

- Thuiswonen+ tarief prijspeil 2020: **€ 2.823,50**